

Lag om ändring i vattenlagen (1918:523);

SFS 1977:670

Utkom från trycket
den 13 sept. 1977

utfärdad den 24 augusti 1977.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrives i fråga om vattenlagen (1918:523)² dels att i 11 kap. 33 och 47 §§ orden "allmänna tidningarna" skall bytas ut mot "Post- och Inrikes Tidningar",

dels att i 6 kap. 14 § orden "en eller flera tidningar inom orten", i 11 kap. 33, 47 och 68 §§ orden "en eller flera av ortens tidningar", i 11 kap. 87 § orden "viss eller vissa tidningar inom orten" och i 11 kap. 88 § orden "en eller flera ortstidningar" skall bytas ut mot "ortstidning";

dels att 1 kap. 14 §, 2 kap. 67 §, 3 kap. 14 och 17 §§, 7 kap. 62 och 63 §§, 8 kap. 41, 42, och 45 §§, 9 kap. 25 §, 10 kap. 6, 26, 38 och 65 §§ samt 11 kap. 38 § skall ha nedan angivna lydelse.

1 kap.

14 §³ Där det från allmän synpunkt för tillgodoseende av kraftförsörjningens planmässiga utveckling finnes nödigt, äger regeringen på ansökan förordna, att strömfallet, som icke är på ändamålsenligt sätt utnyttjat, må tagas i anspråk mot ersättning, som i 9 kap. skils; och skall, enligt vad i denna lag stadgas och i förordnandet föreskrivits, strömfallet eller särskild rätt till detsamma avstås eller upplåtas. Ej må på grund av vad nu sagts rätt till vattenkraft, som tillkommer staten, utan riksdagens medgivande upplåtas åt annan. Vid meddelande av förordnande äger regeringen föreskriva de villkor med avseende å strömfallets utnyttjande, som från allmän synpunkt finnas erforderliga.

Då regeringens förordnande enligt första stycket blivit sökt, skall tillfälle lämnas envar, som har del i strömfallet, att avgiva yttrande i anledning av ansökningen inom ett år från det denna jämte erforderlig utredning i ärendet delgivits honom. Om synnerliga skäl därtill äro, må regeringen bestämma kortare tid, dock minst tre månader. Delgivning skall genom sökandens försorg verkställas på sätt om stämning i tvistemål är stadgat, dock att, om ej utan avsevärd omgång kan utrönas, vilka som hava del i fallet, delgivning må verkställas jämlikt 17 § delgivningslagen (1970:428). Äro vid ansökningen fogade ritningar eller andra handlingar av vidlyftig beskaffenhet, äger regeringen förordna, att de må undantagas från delgivning.

Meddelas förordnande enligt första stycket, skall vattendomstolen genast underrättas.

¹ Prop. 1976/77:63, KU 45, rskr 336.

² Senaste lydelse av
6 kap. 14 § 1919:425
11 kap. 33 § 1974:273
11 kap. 47 § 1961:548
11 kap. 68 § 1960:304
11 kap. 87 § 1961:548
11 kap. 88 § "

³ Senaste lydelse 1976:998.

Rätt att på grund av förordnande enligt första stycket taga strömfall i anspråk må ej från innehavaren övergå på annan, utan att regeringen medger det. Den, som innehar sådan rätt, skall inom ett år från det regeringens förordnande meddelades hos vattendomstolen söka bestämmande av ersättning, som ovan sägs; underlåtes det, vare förordnandet ej längre gällande; och må nytt förordnande med avseende å fallet ej utan synnerliga skäl meddelas inom tio år därefter. Samma lag vare, om i penningar bestämd ersättning ej guldits inom tre månader från det ersättningen blivit fastställd genom utslag, som vunnit laga kraft, såvida icke fallet enligt medgivande av ersättningstagaren tagits i besittning utan att ersättningen guldits.

Med ersättningens bestämmande skall vattendomstolen på framställning av den ersättningsberättigade låta anstå tills vidare, längst till dess medgivande enligt 2 kap. till strömfallets bebyggande lämnats; dock skall, sedan fem år förflutit från det förordnande enligt första stycket meddelades, frågan om ersättning för vattenkraft, som vid tiden för förordnandet icke var tillgodogjord, upptagas till avgörande, om den ersättningsskyldige det begär.

2 kap.

67 §⁴ När skyddsområde enligt 64 § fastställts eller tidigare meddelade bestämmelser för sådant område ändrats eller upphävts, skall länsstyrelsen ofördröjligen införa beslutet härom i länets författningssamling ävensom ombesörja att kungörelse om beslutet införes i ortstidning. Genom länsstyrelsens försorg skola tryckta exemplar av föreskrifter, som meddelats för visst skyddsområde, finnas att tillgå för allmänheten mot betalning.

Har beslut som i första stycket sägs meddelats i anledning av ansökan, skola kostnaderna för kungörandet bestridas av sökanden.

3 kap.

14 §⁵ Innan stadgar för vattenregleringsföretag blivit antagna och fastställda samt anmälan om styrelseval gjorts hos länsstyrelsen, må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd eljest till förfång för annan vidtagas. Vad nu sagts gälle dock ej arbete, vartill tillstånd givits med stöd av 11 kap. 66 § 1 mom.

Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom hos länsstyrelsen.

Länsstyrelsen skall föra förteckning över vattenregleringsföretag. Förteckningen skall innehålla uppgifter om styrelsens sammansättning.

17 §⁶ Har av deltagarna vald styrelseledamot avgått eller den tid, för vilken han blivit vald, gått till ända utan att anmälan om nytt val skett, och är styrelsen med kvarstående ledamöter ej beslutför, äge länsstyrelsen

⁴ Senaste lydelse 1976:636.

⁵ Senaste lydelse 1976:998.

⁶ Senaste lydelse 1976:998.

på yrkande av någon, vars rätt kan vara beroende därav, att behörig styrelse finnes, förordna syssloman att, intill dess efter inkommen anmälan om verkställt val förordnandet återkallas, antingen ensam eller jämte de styrelseledamöter, som må finnas, handhava de med företaget förenade angelägenheter och företräda deltagarna på sätt om styrelsen finnes nedan stadgat.

Förteckning som i 14 § sägs skall jämväl innehålla uppgift om förordnande av syssloman. Syssloman åtnjute av deltagarna arvode, som bestämmes av länsstyrelsen.

7 kap.

62 §⁷ Innan anmälan om styrelseval gjorts hos länsstyrelsen, må ej i fall, som i 61 § avses, arbete å annans mark verkställas eller åtgärd eljest till förfång för annan vidtagas. Vad nu sagts gälle dock ej arbete, vartill tillstånd givits med stöd av 11 kap. 66 § 1 mom.

Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom hos länsstyrelsen.

Länsstyrelsen skall föra förteckning över torrlägningsföretag. Förteckningen skall innehålla uppgifter om styrelsens sammansättning.

63 §⁸ Vad i 3 kap. 15 samt 17–21 §§ är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om företag, som i förevarande kap. avses, dock att, där icke i fastställda stadgar viss ort bestämts såsom styrelsens säte, talan, som i 20 § omförmäles, skall anhängiggöras hos den allmänna underrätt, inom vars domvärjo samfälligheten eller största delen därav är belägen.

8 kap.

41 §⁹ Innan styrelseval anmälts hos länsstyrelsen får ej i fall som avses i 40 § arbete utföras på annans mark eller åtgärd eljest vidtagas till förfång för annan. Vad som sagts nu gäller dock ej arbete som tillåtits med stöd av 11 kap. 66 § 1 mom. och ej heller om syssloman enligt 45 § förordnats att handhava företagets angelägenheter.

Ändras styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen anmäla detta till länsstyrelsen.

Länsstyrelsen skall föra förteckning över avloppsföretag. Förteckningen skall innehålla uppgifter om styrelsens sammansättning.

42 §¹⁰ Bestämmelserna i 3 kap. 15 och 17–21 §§ äga motsvarande tillämpning i fråga om företag som avses i 40 § i detta kap. Om icke i fastställda stadgar viss ort bestämts som styrelsens säte, skall talan som avses i 3 kap. 20 § väckas hos den allmänna underrätt inom vars domkrets anläggningen eller största delen av anläggningen är belägen.

⁷ Senaste lydelse 1976:998.

⁸ Senaste lydelse 1920:459.

⁹ Senaste lydelse 1976:998.

¹⁰ Senaste lydelse 1969:393.

45 §¹¹ Om det finns skäl antaga att viss eller vissa deltagares intressen åsidosätts i fråga om företag som avses i 38–40 §§ eller att företagets angelägenheter eljest försummas eller handhavas på mindre lämpligt sätt, kan länsstyrelsen förordna syssloman att handhava företagets angelägenheter och företräda deltagarna. Länsstyrelsen kan entlediga sysslomannen när förhållandena föranleda det.

Förteckning som i 41 § sägs skall jämväl innehålla uppgift om syssloman som förordnats enligt första stycket. Sysslomannen har rätt att få arvode av deltagarna. Arvodet bestämmes av länsstyrelsen.

9 kap.

25 §¹² Sammanträde för fördelningen hålles så snart det kan ske. Kallelse till sammanträdet sändes minst två veckor i förväg till fastighetsägaren, annan sakägare och kända innehavare av panträtt. De skall i kallelsen uppmanas att anmäla sina anspråk senast vid sammanträdet. Föreligger särskilda skäl, skall kungörelse om sammanträdet minst två veckor i förväg också föras in i Post- och Inrikes Tidningar.

10 kap.

6 §¹³ Om tid och ställe för sammanträde, som i 5 § sägs, så ock för synegång, som i samband därmed företages, förordne förrättningsmannen efter samråd med övriga synemän och sökanden, samt meddele sakägare och andra besked därom medelst kungörelse, som genom förrättningsmannens försorg varder minst fjorton dagar före sammanträdet införd i ortstidning. Kungörelsen skall även innehålla upplysning om vilken eller vilka ortstidningar som av förrättningsmannen bestämts för införande av senare kungörelser angående förrättningen. Om tid och plats för första sammanträdet under förrättningen varde därjämte underrättelse i god tid tillställd allmänt ombud och ortsombud.

Finnas, då kungörelse skall utfärdas, flera sammanträden lämpligen böra hållas i följd efter varandra inom loppet av en vecka, och kan på grund härav tiden för samtliga sammanträden icke bestämt angivas, må desamma ändock utlysas; därvid för varje sammanträde och i samband därmed företagen synegång tiden skall angivas så nära som möjligt med uppgift tillika på någon i orten boende pålitlig person, minst en inom varje församling, hos vilken närmare besked om tiden för sammanträde och synegång inom församlingen framdeles skall tillhandahållas; och åligger det förrättningsmannen att om sammanträde och synegång, som nu sagts, underrätta sådan person senast klockan 6 på aftonen dagen före sammanträdet.

Har sammanträde icke så kungjorts, som ovan sagts, må ändock sammanträdet hållas med tillstädeskomna personer, men vare förrätt-

¹¹ Senaste lydelse 1976:998.

¹² Senaste lydelse 1974:273.

¹³ Senaste lydelse 1961:548.

ningsmannen skyldig utsätta och kungöra nytt sammanträde för hörande av övriga, som äga yttra sig i ärendet.

26 §¹⁴ Sedan erforderliga sammanträden hållits och alla vid förrättningen förefallande frågor blivit utredda, upprätte synemännen skyndsamt provisorisk längd, upptagande dels de anläggningar och åtgärder, vilka synas kunna ifrågakomma för flottledens inrättande, med angivande av de platser, där dessa tänkts skola vidtagas, samt den egendom, som för sådant ändamål behöver tagas i anspråk, dels ock den ersättning för skada och intrång, som enligt skedd uppskattning synes böra utgå till vederbörande sakägare.

Denna längd skall av förrättningsmannen så snart ske kan i bestyrkt avskrift jämte meddelande om förrättningsmannens adress överlämnas till en eller flera i orten boende, pålitliga personer, minst en inom varje tingslag, men i Norrbottens och Västerbottens läns lappmarker minst en inom varje församling, vilka enligt tillkännagivande vid sammanträdena inom varje sådant område av synemännen utsetts att mottaga handlingarna i målet och hålla dem tillgängliga. Om längdens framläggande och platsen för dess tillhandahållande så ock om vad sakägare jämlikt 27 § har att iakttaga för sin talans bevakande skall kungörelse införas i den eller de ortstidningar, som enligt 6 § bestämts för införande av kungörelser angående förrättningen, och vare den under trettio dagar från den dag, då kungörelsen varit i tidning senast införd, hos de utsedda personerna tillgänglig för en var, som åstundar taga del därav.

38 §¹⁵ Efter samråd med de övriga synemännen ävensom med sökanden, där så lämpligen kan ske, bestämme förrättningsmannen tid och ställe för syneförrättningen. Han skall därom ofördröjligen ej mindre underrätta de andra synemännen än även utfärda kungörelse, vari tillika de fastigheter, som företaget förmenas angå, skola namngivas eller, i den mån det kan ske på oförtydligt sätt, utmärkas medelst gemensam geografisk eller annan beteckning och vari därjämte den eller de ortstidningar, vilka av förrättningsmannen bestämts för införande av senare kungörelser angående förrättningen, skola angivas; föranstalte ock därom, att kungörelsen varder minst fjorton dagar före förrättningsammansammanträdet införd i ortstidning.

Är företaget av mindre omfattning och berör det uppenbarligen förutom sökanden allenast viss eller vissa sakägare, vare kungörelse, som nu sagts, icke erforderlig; dock skall underrättelse om tid och ställe för sammanträdet sist å åttonde dagen förut delgivas sådan sakägare.

65 §¹⁶ Förrättningen skall, såvitt ske kan, utan uppskov fortsättas och avslutas.

Varder nytt sammanträde av nöden, skall besked om tiden och stället därför meddelas innan sammanträdet avslutas. Kan till följd av laga hinder tiden för sammanträdet ej genast utsättas eller sammanträde ej å utsatt tid

¹⁴ Senaste lydelse 1919:425.

¹⁵ Senaste lydelse 1970:440 (jfr 1969:393).

¹⁶ Senaste lydelse 1970:440.

hållas, skall kungörelse om tiden och stället för det nya sammanträdet utfärdas i den ordning, som enligt 38 § bestämts för kungörelser angående förrättningen, eller ock kallelse till sammanträdet delgivas samtliga sakägare sist å åttonde dagen förut. Ett exemplar av kungörelsen skall, då enligt 39 § föreskrift meddelats om handlingars tillhandahållande, ofördröjligen översändas till de härför bestämda ställen.

Finnes under förrättningens fortgång saken angå fastighet, som ej på sätt i 38 § är föreskrivet angivits i förut utfärdad kungörelse om förrättningen, och har ej ägare och känd nyttjanderättshavare till den fastighet ändock tillstädeskommit, åligger förrättningsmannen att därom utfärda kungörelse med tillkännagivande vad ägare till sådan fastighet så ock nyttjanderättshavare, där dennes rätt är i fråga, har att iakttaga för bevakande av talan vid sammanträde ävensom att till sakägare, som nu nämnts, avsända underrättelse på sätt i 8 § stadgas. Kungörelsen skall minst fjorton dagar före sammanträdet införas i ortstidning. Har enligt 39 § meddelats föreskrift om handlingars tillhandahållande, skall ett exemplar av kungörelsen ofördröjligen översändas till de härför bestämda ställen. Är uppenbarligen fråga allenast om viss eller vissa sakägars hörande, vare kungörelse och underrättelse, som nu sagts, dock icke erforderliga, såframt sådan sakägare delgives kallelse till sammanträde sist å åttonde dagen förut.

Har sammanträde ej på sätt ovan sagts tillkännagivits, vare dock sådant tillkännagivande ej av nöden, där alla sakägare komma tillstädes eller de uteblivna delgivits kallelse till sammanträdet sist å åttonde dagen förut.

11 kap.

38 § Vill någon, vars rätt kan vara beroende av ansökningen eller därmed avsett företag, bestrida ansökningen eller göra invändning mot ifrågasatt företags omfattning eller mot tillärd vattenbyggnads konstruktion eller mot eljest föreslagen anordning, skola hans erinringar i berörda hänseenden, vid äventyr att vattendomstolen eljest icke är pliktig att fästa avseende vid deras innehåll, framställas i skriftlig inlaga inom viss av vattnerättsdomaren bestämd tid, minst trettio dagar, efter den dag då kungörandet har skett. Inlaga, som nu nämnts, skall ingivas till vattnerättsdomaren i två exemplar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1978.

Bestämmelserna i 1 kap. 14 §, 2 kap. 67 §, 6 kap. 14 §, 9 kap. 25 §, 10 kap. 6, 26, 38 och 65 §§ samt 11 kap. 33, 38, 47, 68, 87 och 88 §§ i sin äldre lydelse gäller fortfarande i fråga om kungörande som har beslutats eller börjat verkställas före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

INGEMAR MUNDEBO

Bengt Lambe
(Justitiedepartementet)

